

Gudri Močiutė

ARBA

(Močiutės Suokalbis)

KETURIŲ VEIKSMŲ KOMEDIJA

Parašė J. J. ZOLP

Taša.

SCENA IV

Kastė, Adelina ir Klotilda

KASTĖ. (jeina linksmai). Adelina, kad tu žinotum kaip aš laiminga, kaip man linksma. ADELINA. Kas atsitiko? Ar Stasys pabučiuti norėjo? Jis taip meilus, ar panelė, ar tarnaitė, bile mergaitė.

KLOTILDA. Mergaitės, kaip jūs lengvai apie bučikus kalbate. Mano laikė pabučiavimas reiškę meilę... Dabar, lyg musė pro nosį praklėtų... Kas bus, kas bus?..

KASTĖ. (maloniai prie močiutės). Maloni ponai, dabartiniame laike reikalaujama iš mergaitės, kad ji būtų jauna, graži, linksma maloni, laisva ir dar, kitas, kad visokios rusies ypatybės turėtų... Mes to naujo nusistatymo tvirtai ir prisilaikome... Glamonėjami mumis nenudėvės, o bučkiai... Muilas pigus, galima nusiplauti... per kasmetikas nejauciame... Duokime užtektiną virvės galą, o jie ir patys pasikars.

KLOTILDA. Jaunimas dabar šlykštus, pasileidęs.

ADELINA. Bet močiute maloni, mūsų jaunikačiai nenori draugauti su "nedasilytėk manes", pilnomis cnatomis nekaltybėmis. Nors mudvi neišrodome taip nekaltos, bet vaikinių netruksta. Štai ko truksta, mamyte, romano, tikro senovės romano (nevykusiai pamegdžioja).

KASTĖ. Adelina ir vėl sapnuoja apie romaną (pasityčiūdama). Stasys, ar tai nėra įkūnijimas senovinio romano?

KLOTILDA. Adelina tur būt mi Stasį, kad paveltija save taip glamonėti ir bučiuoti.

ADELINA. Kastutė sakė, muilas pigus. Močiute, juk žinau mano nusistatymą. Až už beturčio netekėsiu. Mane tėvelis išmokino tokio budo gyvenimo. Man reikia gražių parėdų, teatrų, operos, atostogų, ir čia reikalingi pinigai. Paprasto ukininko berniokas to neduos. Ar aš myliu Stasį ar ne, tai mažmožis. Jis nors girtuoklis, bet vienturtis; ne profesionalas, banko direktoriaus sunus; tinginys, bet jaunas, patogus. Ar pastebėjai drapanas? Naujausios mados, kaip manekinas. Plaukai sulaižyti it dviejų dienų versiuo — tiesiog žiba. Nors ir bezdžionas, bile ponas.

KLOTILDA. Ir taip apie jį kalbėdama manai apsivesti?

KASTĖ. Maloni ponai, kad geresnių nėra. Kad kas jį pažadintų iš turto miego koku nors budu, ar peržandą gerai užkirtus, ar kad jis pamylėtų kokią mergaitę.

KLOTILDA. Prisiegavo, kad myli Adelina.

ADELINA. Prisiegavo? Kaip nustabu. Gal šia minute, kada mes čia rimtai diskutuojame nedorumus moderniško jaunimo, tai mano kar štai numylėtinis glamonėjasi su mūsų tarnaitė. Kastyte, tu dar nepasakiai apie savo laimę (pasityčiojant) Bene tavo jaunasis tauris pasipiršo?

KASTĖ. Dvigubai, ir tauris pasipiršo. Taipgi gavau laiskutį iš Londono, Kazys parvažiuoja.

KLOTILDA. Kastute, koks Kazys?

ADELINA. Kazys iš Londono, Jurgis iš Daugeliškės, Baltrius iš Kurmiškių. Ar ne vis vien, aštuoni metai kaip nematė? Štai, kaip zulkis iš karklyno išsoka ir yra laisčas iš Londono. (ironiškai) Senis, žilabarzdīs, pasižada atvažiuoti pasipiršti. Kaip romantiškai (juokiasi).

KASTĖ. Visiškai nepasipiršti. Skaityk ką rašo.

ADELINA. (skaitydama) O! Pajieško, jeigu būtų gyva. Kaip romantiškai. Girdi, močiute, jis gyvos nori, negyvos neprivalo atsisaukti.

KLOTILDA. Kaste, apie kokį Kazimierą kalbama?

KASTĖ. Kazimieras (pasilenkia ir pasako Klotildai į ausį).

KLOTILDA. O! Labai gerai pažįstamas. Palauk... (užsimąsto) Kazys... Kazys.

ADELINA. Kastute, parašyk ir pakviesk, mes tam seniui parodysime, joga esame labai gyvos, ir dar kiek gyvumo.

SCENA V

Tie patys ir Andrius.

ANDRIUS. (jeina) Panie tege, kas per konferencija? Moterys ir mergaitės, ar vyrams nevalia? Adele, Stasys lauke, nerymauja. Nepragašy, geresnio negausi.

ADELINA. Matai, močiutė ir tėvelis tą pat sako, geresnio negausi... O Kazys iš Londono?

KASTĖ. Kazys mano, jeigu tiktais atvažiuotų. ADELINA. Gerai, kad šeima užgyrė mano pasirinkimą, reikės vesti avinėlį prie altoriaus.

KLOTILDA. Tu taip kalbi lyg tai būtų menkieks. Įsivaizdink sau, pamastyk rimtai, juk visą gyvenimą su juo reikės praleisti.

Trys Mėnesiai Tevynėje

Taša.

Mažeikiai-Šiauliai.

Mažeikiai — apskrities miestelis. Didelė stotis, progimnazija, bankas. Buvome svečiuose pas žmonos gimines p. Simanavičius. Gražus namai, malonus kultūringi šeimininkai. Ypač mums patiko jų dukterys. Viena baigusi gimnaziją, kita vaidybos studijoje. Kaip jos gražiai apie mus sukinėjosi, kaip ant spirokliu. Linksma darosi, kad Lietuvoje atsiranda mokyto žmonių, matosi graži tautos ateitis, o ateitį sukurs tik mokslo žmonės.

Šiauliai.

Antras po Kauno miestas. Šiauliai pramonės miestas. Čia didžiausi visoje Pabaltijoje Frenkelio odu fabrikai. Frenkelis, nors žydas, bet didelis Lietuvos patrijotas, šauklys. Keletas "Birutės" saldainių fabriku. Pažimėtina senoviška 500 metų bažnyčia. Jos bokštai dar primena viduramžių pilių kuorus. Čia taip pat teatras, bankai, miesto parkas. Dideli turgai esti šiauliose. Mes pataikėm kaip tik turgaus dieną. Stebėjome maisto produktų pigumą ir gausumą. Nakvojome viešbutį, kurį išlaiko Amerikos lietuviai. Ima už kambarį 2 litus parai; 20 amerikonišku centų! Kambariai švarūs, tvarka gera.

Utena — kaimai.

Iš šiaulių dūmėm Utenon. Apsistojome pas savo sesutę, kuri gyvena Gaidžių kaime, Utenos apsk. Tai Taklė Gurkšienė. Per tiek metų nesimate. Dvidešimts septyni metai, tai ne juokai. Iš akių net ašaros pradėjo birti. Pradėjau verkti, negalėjau apsištoti iš džiaugsmo.

Girdi, kad amerikoniai atvažiavo, greit pasklido po visą apielinkę. Tuoj susirinko kaimynai ir pažįstami pasitikti mus ir palinkėti visokių gėrybių bei linksmai praleisti laiką Lietuvoje. Sesutė tuoj pavaišino skaniais valgiais.

Po kelių dienų svečiavimosi, nuvykau į Untilgės kaimą pas savo pus-brolį Albertą Musteikį. Tai mano gimtinis kiemas. Linksmai mus pasitiko ir priėmė mumis labai puikiai. Nuvykom mes pažūrėti mano gimtinės vietos. Nebėra nei tėvų, nei triobų, nei ženklo. Apsistojom ir pradėjau kalbėti, kaip gi taip galėjo atsitikti, kad po 27 metų, nei jokios žymės nėra. Tai gi, pamaniau, kaimynų gerumas, kad negalėjo palaikyti nors vieną medelį atminčiai. Apsiverčiau ir traukiu toliau.

Ar čia seniai aš bėginėjau vaiku budamas? Kaip laikas greit bėga. Ir kiek permainų įvyko! Ir tas kiemas, ir ne tas. Praužė karo audra ir savo pėdsakus paliko. Ir abelnai kaimas gerokai persimaišęs. Išvažiuodama s palikau apie 60 gerų draugų ir pažįstamų, su kuriais kartu žaidžiau ir kartu gyvulius ganiau. O kur jie dabar? Dauguma jų jau guli šaltojoje žemelėje. Pasiliko vos dvylika. Vadinasi, mirtis nesnaudžia. Priėmė mane tikrai šuniai. Visi toki geri, toki nuosirdūs, kad man truksta net žodžių visą tai aprašyti. Kiekvienu diena, vis naujų vietų, pasgeraširdžius kaimynus.

Sulaukę sekmadienio, išvykome į Vajesiški, į šv. Onos atlaičius. Užsirašė p-nas Kazakevičius ir namus ir pamylėdavo labai draugingai, vaišino visokiais valgiais ir gėrimais. Nenorėj išleisti kelias dienas. Trumpą laiką ten teko pabuči. Matyti, Vajesiškio parapijoni pasiturintai gyvena, nes puikiais arkliais suvažiavo. O svietelio to tiek daug prisirinko, kad netik bažnyčion nebuvo galima įtilpti, bed ir šventorių ankšta pasidarė.

Sekamą sekmadienį nuvykom į Tauragnus, kur taipgi buvo atlaičiai. Sustinku ten savo seną pažįstamą p. Ginaitį, kuris tuoj užsirašė pas save į svečius. Ginaitis yra geras ir pavyzdingas lietuvis. Jis savo vaikučius labai puikiai išauklėjo. Jie labai tinkamai moka su žmonėmis apsieiti. Ponas Ginaitis išvedžiojo po savo ukį ir parodė, kaip

viskas ten gerai ir tvarkoma. Reikia pasakyti, kad tai puikus ukis ir labai gerai vedamas. Na, o mus pavaišinti p. Ginaitis tai tikrai nesigailėjo.

Trečią savaitę leidžiant, nūtariau aplankyti Ežerėnus. Pasitaikė turgaus diena. Svietelio privažiavo pusėtinai daug. Tačiau įspudis pasiliko nekoks. Ežerėniškiai, kažkodėl daugiausiai lenkiškai arba rusiškai kalba.

Iš Ežerėnų nuvykau pas p. Antaną Šireiką. Tai buves amerikietis. Iš Amerikos jis grįžo prieš kokius penkerius metus ir nusipirko labai gražų dvarą centrą. Ypač, puikus sodnai, kur auge jauni vaisiniai medeliai. Turiu pasakyti, kad amerikiečiai, kurie turi keliatą tukstančių susitaupę, Lietuvoj gali gana gražiai gyventi. Jiems bent nereikės kas rytą anksti keltis ir gyventi pagal dirbtuvės švilpuką. Nereikės jiems taip pat lenktis prieš bosus.

Važiuojant iš Ežerėnų, plentū, ant šventosios upės, dirba naują cimentinį tiltą. Buvo įdomu matyti dirbant

apie, 36 merginas, ir apie 20 vyrų. Cementą mašo rądom ir tam tikrais baksais neša reikalingon vieton. Užmokestis labai mažas: merginoms moka po 5 litus, o vyram po 7 litus dienai.

Paskiau nutraukiau į Paberžę, aplankyti savo pus-brolį Povilą Petroką. Jis irgi priėmė kuogeriausiai. Paviešėjau kelias dienas — ir vis dar nenorėjo išleisti. Labai ačiū už tokį nuosirdumą ir gerą į mus atsinešimą.

Rugpjūčio 19 d. išvykome į Kauną. Mus palydėti susirinko daugybė žmonių-kaimynų ir pažįstamų. Graudu ir nesmagu, su jais buvo skirtis. Spaudėme rankas ir vis kartojome "sudediū" likite sveiki savo gimtinėj šalelėj, o aš vėl kaliauju už jurų-marių. Gal ir vėl pasitaikys proga jus aplankyti, gal ir vėl pasimatysime.

(Bus daugiau)

GARSINKITES "SANDAROJE"

PASINAUDOKITE
TRIKOPIŠ DABAR ESANČIAMS
BARGENAIŠ ant plumbingo
ir apšildymo pečių.
Išmintingi žmonės
pasinaudoja šiomis
nepaprastomis
ventiliatorėmis
ir pikis
dabar.

Grazus pletuoti
sinklų fixturai su indu
mului \$3.45

Klozetų Sėdynės, kurios
tikis kiekvienam toilet
puodui. Golden azuolo ar ber-
zo mahogany \$1.65

18x21 R.
R. Basin
Mes turime per daug
šio didumo Basin ir
mes 100 parduoda-
me po
\$5.75

Pilnas Maudynės kambarys už didelį sutaupymą. TRIJŲ ŠMOTŲ SETAI SU VISAIS TRIMINGAIS \$44.90

17x19 Prausykla—plataus užlenkimo stiliaus su china kranų rankenomis, nikeliuotais sieteliais ir P. O. plugas. Pilnai tiktai \$9.90

4, 4½ ar 5 pėdų maudynė ant kojų su vieno šmoto kranų kombinacija su china rankenomis del šalto ir šilto vandens —sujungti waste ir over-flow. Pilnai tiktai už \$22.50

Tikro blizgančio china Klozeto kombinacija, susidedanti iš tanko, puodo ir iš arba Golden Azuolo ar Beržo Mahogany sėdynė Pilnai tiktai \$12.50

PACIOS GERIAUSIOS RŪŠIES BALTAI ENAMELIUOTOS SINKOS SPECIALIAI

52 colių nulenktais kraštais sinkos, kol jų išteks, kiekviena \$20.00

42 colių kaminė apron sinka, kiekviena \$21.75

APŠILDYMO PLANTAI UŽ NEPAPRASTAI ŽEMAS KAINAS.
Dugnas jau tikrai tapo pasiekiamas, ant kiek paliečiamos yra apšildymo plantų kainos. Jūs galite užsisakyti dabar ir busite tikri, kad jūs gaunate geriausių kė pinigais gali pirkti už žemiausią kainą kokios nebuvo per daugelį metų.

Įsidėkite sau boilerį dabar. Užmokekite už jį ateinančią žiemą.
NEIMAM NUOSIMČIŲ PER TRIS MĖNESIUS.
Radiacija-30c už ketvirtainę pėdą.

BUY NOW
COMPLETE HEATING PLANT

M. LEVY & CO.
VYRIAUSIAS OFISAS IR SIORUIMIS
2113-33 South State Street
Telefonai Calumet 0642-0643-0644-0645

SOUTH CHICAGO SKYRIUS. SOUTH WEST SKYRIUS
9302 Commercial Ave. 4101-5 Archer Ave.
Tel. SAGINAW 4847. Tel. LAFAYETTE 0287

Žinios Iš Lietuvos

BEGAUDYDAMAS KIBIRĄ PALINDO PO LEDU.

Laikinoj sostinėj Kaune žmonės turi nemažai bėdos su vandeniu. Daugelis turi eiti į nemuną ir semti bėganti vandenį.

Pil. Petras Pakauskas, gyvenęs prie Vytauto bažnyčios, vieną sekmadienio rytą nuėjo su kibiru į nemuną. Ledas buvo jau pramuštas. Išeidęs kibirą prisėmė ir pradėjo kelti aukštyn. Tuom tarpu pirštai atsileido ir kibiras paspruko. P. Pakauskas nusilenkęs ir išsitiesęs ant ledo ėmė gaudyti kibirą. Neilgai trukus kol pats įpuolė. Stovintieji arčiau nespejo jį išgelbėti ir jis prigėrė.

DEL PUSANTRO LITO GYD. PAKĖLĖ SKANDALĄ.

Į Kauno miesto ligonių kasą atejo gyd. X atsiimti už gydymą ligonių kasos narių jai priklausantių 500 lt.

Buhalteris, apmokėdamas gyd. sąskaitą norėjo išskaityti pusantro lito dar neužmokėto tarnaitės nario mokescio. Gyd. pradėjo smarkiai su buhalteriu bartis ir nenorėjo kad 1½ lt. iš tų 500 lt. būtų išskaityta.

Gyd. kreipėsi į direktorių, bet ir ten paaiškino, kad 1½ li. reikia sumokėti.

Tada gyd. sugrįžo prie buhalterio ir vėl skandalijo: šako, jus nesubankrutuosit, ko čia iš manęs lupat!.. Netoliese sėdįs valdininkas gyd. pasigailėjo ir išėmęs iš kišenės padavė 1½ lt.

Gyd. 1½ lt. iš valdininko priėmė, užsimokėjo už tarnaitę ir ramiai išėjo 500 lt. nešina.

Sulaikyta Garsus Arkliavagiai.

Kriminalinė policija Marijampolėj išaiškino ir sulaikė piktadarius, kurie Gudeliųose, Marijampolės apskr., atsisaudydami, peršovė vieną pilietį, padegę daržinę, ir vienas iš jų pats nusišovė ir sudėgė. O kiti atsisaudydami pabėgo su iš ten pat pavogtais ark-

liais ir rogemis. Paaikšėjo, kad tai buta arkliavagių, kurie turėjo ryšius su anksčiau likviduotais arkliavagiais, veikusiais ne tik Marijampolės apskrity, bet ir gretimose. Šių vagių prieš kalbama įvyki buvo padaryta Krosnos ir šeštųjų apylinkės Marijampolės apskritį keletas arkliavagystių, iš kurių su pavogtais arkliavagystės buvo atliktos arkliavagių. Sulaikius vagis aiškina, kad nors buvo prisidėję prie jų. Kaip teko girdėti, tai kriminalinė policija jau tiksliai nustatė, kad nusišovęs vagis buvo arkliavagis Jablonskis Šimas daug kartų baustas už vagystes ir kitus nusikaltimus, o paskutiniu laiku buvo paleistas.

Policija nustatė, kad paskutiniu metu pasikartojusios arkliavagystės buvo atliktos arkliavagių. Sulaikius vagis aiškina, kad nors buvo prisidėję prie jų. Kaip teko girdėti, tai kriminalinė policija jau tiksliai nustatė, kad nusišovęs vagis buvo arkliavagis Jablonskis Šimas daug kartų baustas už vagystes ir kitus nusikaltimus, o paskutiniu laiku buvo paleistas.

Jeį Lietuvą - Vien tik Per Klaipėdą.

Šia vasarą daugelis lietuvių važiuos į Lietuvą atlankyti savo gimines, draugus bei namiškius ir praleisti vasaros laiką savo prigymtoji šalėlėj, Lietuvoj, kurioje taip smagu ir malonu vasaros laike. Jos miškai ir žaliuojančios pievos, gėlių darželiai, tėvas močiutė bei visi namiškiai laukia Tamstos parvykstant į svečius.

Nelemtas Amerikoje bedarbės likimas privers daugelį lietuvių apieisti šią šalį laikinai, ar visai ir apsigyventi Lietuvoj.

Visiems yra žinoma nuo pereinū metų birželio 27 d. Vytauto Didžiojo Metais Svedų Amerikos linija atidarė nuolotinį ir tiesioginį susisiekimą su Lietuva, per vienintelį Lietuvos uostą Klaipėdą. Keleiviai pervažiave moderniais, dideliais ir greitais motorlaiviais į Gothenburgą Švediją. Iš šia gelžkelio pervežami į Kalmiarą kur sėda į kitą Svedų Amerikos Linijos laivą "BORGHOLM" ir plaukia tiesiog į Klaipėdą. Moderniškas laivas "Borgholm" naudojamas išimtinai komunikacijai tarp Klaipėdos ir Kalmario. Važiuojant šia linija keleiviams tenka susipažinti

su nepaprasto grožio tauta, Švedija. Mat važiuojant per šešias val. gelžkelį iš Gothenburgo į Kalmiarą, pravažiuojama nepaprastų istorinių vietų, teikiančių naturalio grožio ir įdomybių. Lietuviams yra nauja šalis, kuri labai draugingai sugyvena su Lietuva, su kuria verta susipažinti, su tobulu kulturiniu išsilavinimu ir šalies patvarkymu. Turtuoliai važiuoja ten praleisti vasaros laikus į "Vikingų Žemę" kur praleidžia sumas pinigų. Lietuviams tą proga pasitaiko dovanai, kada važiuoja Svedų Amerikos Linija.

Svedų Amerikos Linija šių metų Ekskursijos išplaukia sekančioms dienoms: Balandžio 30 d. Pirmą Ekskursiją, gegužės 29 d. Antra Ekskursija rengia Amer. Liet. Taut. Federacija, palydovas p. D. Klinga Federacijos vice prez., birželio 27 d. Trečia Ekskursija rengia Ekon. Centras, garbės dalyvis Dr. P. Puskunigis, Ekon. Centro prezidentas, liepos 23 d. Ketvirta Ekskursija, ir rugpjūčio 19 d. Penkta Ekskursija. Visos ekskursijos išplaukia tuo pačiu motorlaiviu "GRIPSHOLM" Lietuviams važiuoti į Lietuvą turi būti svarbiausia vien tik per Klaipėdą.

HARTFORD, CONN.

Iš ALTS. 45 kp. veikimo.

Pirmadienio vakarę vietinės ALTS. 46 kuopos nariai laikė savo susirinkimą. Protokolų ir finansų sekr. p. Teodoras Yelnevskis perskaitė laiška nuo ALTS. II-ro Apsk. sekr. p. A. Sapiegos, kuriame praneša, kad ALTS. II-ro Apskričio kuopų suvažiavimas įvyks geg. 3 d. New Britain, Conn. Taipgi II-ro apsk. išvaibirž. 7 d. Kuhns Parke.

Apsvarsčius laiške pranešimus, ALTS. 46 kp. į suvažiavimą išrinko delegatus: V. M. Čekanauską, J. Sekį, S. Pikturką, J. Januškevičių sr., J. Kmelauską ir K. Balskų. Taipgi valdybai palikta pasirūpinti pasamdymą Busso ir organizavimui grupę važiuojant į ALTS. II-ro Apskričio išvažiavimą.

Finansų reikalai.

Nutarta ALTS. centrai kvotos išmokėjimą atidėti tol, kol

kuopos finansai pagerės. Dabar ant rankų pas išdininką p. S. Pikturką randasi tik virš \$20.00. Nutarta parduoti ALTS 46 kp. šerą draugijų sąsąryšy ir transakcija padaryta susirinkime, šerą nupirko kuopos narys K. Balskus už šimtą dolerių. Kadangi randasi skolų, nutarta skolas apmokėti parduoto šero pinigais.

Tveriasi V. V. S-ga

Buvo skaitytas laiškas nuo Šv. Juozapo darbininkų s-gos 6-tos kp., kuriame kviečiama prisidėti prie bendro visų draugijų šaukiamo susirinkimo sutvėrimui Vilniui vaduoti s-gos skyrio Hartforde. Nutarta prisidėti ir susirinkimam pasiūsti delegatais išrinkti: S. Pikturką, K. Balskus ir J. Kmelauskas.

Susirinkimą uždarė V. M. Čekanauskas 9:30 val. vakarė.

—Reporteris

RACINE, WIS.

Prof. M. Biržiškos Prakalbos

Teško garbė ir mūsų kolonijoms lietuviams susilaukti, priminti ir išgirsti garbės svečio mintis, kuriais budais ir keletais einama vaduot mūsų sostinė Vilnių.

Balandžio 12 d., 12th St. Hall, bendrai: Sandariečiai su katalikais suruošė prakalbą. Publikos prisirinko pilna salė. Buvo atvykę iš Milwaukee, Kencsha ir Waukegan.

3-čią valandą po pietų, lydimas svečias kenosičių ir vietinio kun. Balinskio įžengė į salę. Pasirodžius prof. M. Biržiškai, publika visa sustojo ir aplošimtais karštai plovami keliai minūtų sveikino taip mylimą ir mums svarbų garbės svečią. Kun. Balinskis vedė tvarką. Pirmiausiai Šv. Cicilijos choras sudainavo Amerikos Himną—Star Spangled Banner. Po to kalbėjo Prof. M. Biržiška virš pusantros valandos laiko. Jo kalba aiški ir reiškiama mintys lengvai suprantama. Išdėstė kokiais keliais einama Vilnių vaduoti.

Dėkingi esam prof. M. Biržiškai už atlankymą mūsų ir suteiktas žinias. Dabar mes po tų prakalbų šimtą kartų likom stipresni, Vilniaus va-

davimo reikalų rėmėjai ir pilnai tikimės, jog Vilnius bus atgautas į trumpą laiką. Suvertsim žydynėlį — kuopą Vilniui vaduoti, kurioj susisietę lietuviai tam tikslui dirbam. Po prakalbos p. Maria Balčaitienė, Dailės Ratelio solistė sudainavo dvi dainas: "Kur bakužė samanota" ir "Ilgū" ir Šv. Cicilijos charas "Vilniaus kalneliai" ir "Mes grįšim į tėvynę". Baigtas programos Lietuvos Himnu. Laikė programą p. J. Kapočius rinko aukas padengimui lėšų. Aukų sudėjo \$8.00. Už apgarsinimus paimta \$3.00 ir penkinė atiduota svečiui į V. V. Sąjungą.

Visa publika šiomis prakalbomis likosi pilnai patenkinta. Prof. M. Biržiškos atsilankymas liks mūsų atminčiai nemirtinu. Velinam sekmingai ti į Lietuvą ir sveikam, su tvirta energija, ilgiausiu mebaigti kelionę, laimingai grįžtus darbuotis labai Lietuvos. Turių pažymėti, kad prof. M. Biržišką priėmė pp. Zičikai teikdami pietus ir po prakalbų pavaišinę išleido. Svečią išsivežė Dailės Ratelio ir Pirmyn choro mokytojas, chicagietis, p. Steponavičius automobilii į Chicagą į daktarų ruošiamą vakarą. Garbė pp. Zičikams už tokį kilnų pasitarNAVimą del p. Biržiškos.

Ponai Dzendzeletai prakalboms davė salę veltui. Darbovos suruošimui šių prakalbų nuo Sandariečių p. Jurgis Kapočius, nuo katalikų kun. Balinskis ir kiti. Dėkingi esam jums vyrai už pasidarbavimą, už surengimą tokių naudingų prakalbų! Pirmiau teko girdėt, buk Racine esąs koks ten Aido choras, bet tur but jis megyvuoja, medalyvavo programme. Gal sušalo pavasario ricierio šalčiuose — tiek to.

Klaidos atitaisymas

Sandaros num 13 š. m. įvyko nemaloni klaida per mano

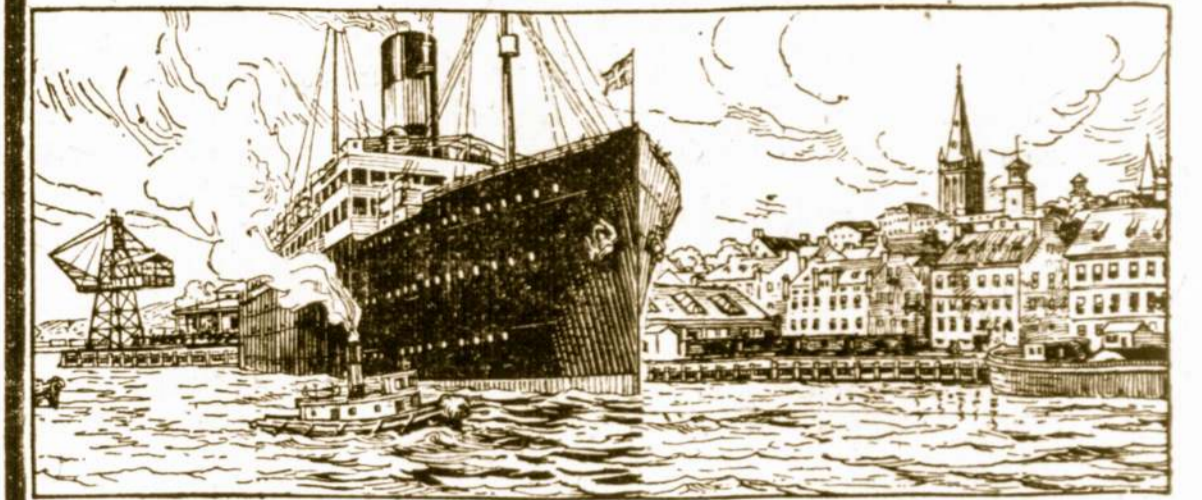
neapsižiurėjimą. Man buvo pridotas sąrašas per J. Kapočių tų asmenų, kurie prisidėjo suruošimui mano moterai atvykus į Ameriką vakarelis ir įteikimui mums dovanų. Po to vakarelis, skubėdamas važiuoti į Milwaukee ant operacijos, praleidau sąrašą

pažymėtus iš Kenosha šių ypatų vardus: pp. Povilianskių šeimyną ir p.Purų. Taigi šiuomi atsiprašau ir atitaisau klaidą.

Dar kartą dėkavaju už vestuves ir didžias dovanas.

M. Kasparaitis.

KLAIPEDON

SKANDINAVU-AMERIKOS LINIJA ATLANKYKIME LIETUVA

Remkime Savo Uostą — Klaipėdą!

Kam baladotis po svetimus kraštus, kuomet del lietuvių yra palaikomas nuolatinis susisiekimas New York — Kopenhaga — Klaipėda

SVARBI PASTABA!

Labai numazintos kainos trečioš klesės tikrai \$150. į Klaipėdą ir atgal ant sekančių išplaukimų iš New York: Balandžio-April 25 d. Laivu "FREDERIK VIII" Laivakortės geros dviem metam.

Didžiausia Bendra Ekskursija Gegužės-May 15 d. Laivu "UNITED STATES" Lietuvių Laivakortė Agentų Sąjungos užgirtos.

Lietuvių R. K. Susiv. Amerikoje Pirmoji Ekskursija Gegužės-May 29 d. Laivu "FREDERIK VIII"

Linksmiausia Vyčių Ekskursija Tiesiog į KLAIPĖDĄ Birželio-June 6 d. Laivu "HELLIG OLAV"

Amerikos Lietuvių Jaunuolių Ekskursijos Rengia Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras Liepos-July 3 d. Laivu "FREDERIK VIII" Liepos-July 25 d. Laivu "UNITED STATES" Lietuvių Laivakortė Agentų Sąjungos užgirtos.

Visos pastangos bus pašvestos padaryti kelionę atmintina ir pilna įvairumų ir malonumų del tu, kurie dalyvaus ekskursijoje Reikalaukite Nuo Savo Agento Laivakortės ant

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

Lietuvos Paštų Valdybos Kotragento Paštui Vežioti 27 Whitehall Street, New York City 248 Washington St., Boston, Mass. 130 La Salle St., Chicago, Ill. 969 St. Antoine Street, Montreal, Que. Canada.

Skaitykite SANDARA

"SANDARA" tai veidrodis Amerikos lietuvių gyvenimo, tai vienatinis demokratiškas, tautiškas, liberališkas laikraštis. "Sandara" leidžia jau per 17 metų Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, kuri daug prisidėjo prie Amerikos lietuvių geresnio gyvenimo, taipgi daug prisidėjo ir prie Lietuvos Nepriklausomybės iškovojojimo.

"SANDAROJE" rašo ir bendradarbiauja geriausios Amerikos lietuvių jėgos, taipgi turi korespondentų ir rašytojų iš Lietuvos, Vokietijos, Francijos, Pietų Amerikos respublikų ir k.

Jeį dar neskaitote "SANDAROS," tai išsirašykite ir apturėję kas savaite džiaugsitės su jos žiniomis, pranešimais, visais straipsniais ir tt.

"SANDARA" kainuoja metams tik \$2.00. Idėkite į laiška du doleriu, užrašykite "Sandaros" adresą ir nunešę į pašta užregistruokite. Jeigu turite Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų, tai nukirpkite kuponą už 1930 m., arba už 1931 metus ir atsiųskite "Sandarai," tai gausite "Sandarą" per metus ir dar priedo už 50c. knygu. O jei prisiųsitate Penkis dolerius pinigais arba kuponais, tai "Sandarą" gausite per tris (3) metus. Į Lietuvą "Sandara" metams \$3.00.

Visada rašykite šiuo adresu:

"Sandara"

3236 South Halsted Street,

Chicago,

Visiems gerai žinomas dailės draugijos "BIRUTES" choras, kuriam vadovauja plačiai žinomas muzikas, M. Yozavitas ir kuris uoliai rengiasi pastatyti Sullivano operą "Raganius", sekmadieny, gegužės 3 d., Liet. Auditorijoje.

Mano Kampelis

Rašo Padnackas

VIENAS Lietuvos kareivis pasitraukdamas iš Vilniaus, 1920 metais, Spalio 9 diena, užrašė knygutei tokius žodžius:

"Užmiršk, Lietuva, tą kas buvo; Vilnių rankose lenkų. Iš šventovių to tyčiojas, Būriai Varšuvos vaikų."

Su virš dešimts metų praėjo bet Lietuva neužmiršo. Padarytoji mums žaizda pasirodė taip gili, jog bėgantis laikas neįstengia užgydyti. Jeigu teisė galingesnė už kardą, Vilnius neužilgo mums sugrįž.

KAIP ne keista, bet demokratijos šalyse dar nepasitaikė, kad moteris užimtų valstybės prezidento vietą. Tuom tarpu seniau karaliaus soste yra sėdėję daugelis moterų, kurios pasekmėms ir sąvaranikiškai valdė dideles valstybes.

Pabaigoj aštoniolikto šimtmečio Austrijoj viešpatavo Maria Theresa, neprasto garsias Prusijos karalius Friedrich Didysis pavadino ją bumo moteris. Jos amžinas "didžioju vyru."

Šiandie moteris turi daugiau teisių negu vyras, bet ji viršunes jos neprasimuša.

R. Poincarė žymus prancūzų politikas turėjo pasitraukti iš veikimo dėl blogos sveikatos. Tačiau jo griežtumas prieš Sovietus nė kiek nesumažėjo.

Prierašė prie buv. caro ministerio grafo Kokocev. Poincare tikrina jog bolsėvikai visur sėja nesantaiką ir organizuoja suokalbius. Europos valstybės privalėtų kaip nors nuo bolsėvikų atsikratyti.

SEIMYNOS dabar galės apsidrausti nuo dvinukų. Diržio-

ji Londono apdraudus kompanija Lloyd nustatė net mokesnį—20 nuoš visos sumos. Patarnavimas teikiamas ir Suvienytose Valstijose.

Lloyd atstovas pareiškė, jog pastaruoju laiku išrastas budas su pagalba rentgeno spindulių patirti ar bus dvinukai.

"DIRVOS" redaktorius įdėdamas p. Vitaičio laišką, be jokios mielaširdystės apkarstė savo pastabomis. Vienur jis kritikuoja pareikštas mintis, kitur bando prikišti p. Vitaičiui rašybos klaidas.

Tačiau pats "mokytojas" parodo daug daugiau nežinojimo. Net p. Vitaičio pavardė "Dirvos" redaktorius klaidingai parašo—Vytaitis. Tai tau ir profesorius!

APGAILĖTINA angliakasių padėtis. West Virginijoj jų yra 112,000. Trečdalis jų be darbo. Kitas trečdalis dirba dvi ar tris dienas į savaitę. Už kiekvieną iškastą toną anglies jie gauna 28 centus. Į dvylika valandų uždirba nuo \$2.60 iki \$4 į dieną.

Maistą ir drabužius turi pirkti kompanijų krautuvėse, kurios lupa dvigubai daugiau kada maineris miršta kompanija jį palaidoja ir nustato savo prekę.

NESENIAI 100 bedarbių angliakasių menkoj kolonijoj Pity-Me Ohio keliavo pesčiomis septynias mylias į Pomeroy. Čia jie maldavo teisėjo, kad leistų elgetauti gatvėse, nes jų žmonos ir vaikai nuogi. Teisėjas atsisakė išpildyti jų prašymą.

Amerikos spauda ir politikeriai ginčijasi apie prohibiciją ir užmiršta, kad žmonės jau neturi ko valgyti.

Mirtis Musėm Dar Negimusiom.

Ekonomiški vabalų tyrinėtojai tiki į seną patarlę, "laikė taikos, priseng karui."

Musės, ką dauguma žinome, veisiasi kruvose išmatų iš tvartų ir virtuvių. Dabar, paprastai yra vartojamas baraxo stiprus miešimas leistymui tų vietų, kuriose musės veisiasi, išnaikinimui jų perų.

Neseniai Dr. S. Markevitch ir M. V. Anthony, Tennessee valstijos entomologistai surado kitą pigų chemikalą, Sodium fluosilicate, kuris yra daug daugiau nuodingesnis naikinimui musių perų negu boraxas. Tad jie patria geriau vartot sodium fluosilicate kaipo stipresnį musių perų nuodą, ir dar dėl to, kad šis nėra kenksmingas augalam ir žalynam, nors stiprų

miešimą vartojant, kumiet boraxo miešimas gi kad ir mažoj kiekybėj, tankiai sužaloja augalus ir daržoves.

Butų naudinga tai žinoti ukininkams, kad boraxas ir sodium fluosilicate yra didelės vertės naikinimui musių perų.

Smulkutis

Mazėja bedarbė.

Ateinant pavasariui Anglijos bedarbių skaičius sumažėjo 52 tukstančiais.

Tas pats reiškiasi ir Suvienytose Valstijose.

Lenkai ieško biznio.

Kadangi lenkų pramonė atsidurė kritingoj padėtyj, kelias atstovų išvyko į Maskvą ieškoti užsakymų.

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

Sveikatos Dalykai

Rašo Dr. S. Šlakis

VALGIS KAIPO KUNO MAISTAS.

Mes valgome, kad gyventume, bet ne gyvename, kad valgytume.

Kaip pirmiau buvo rašyta, mes be oro galime gyventi keliatą minutų, be vandens — keliatą dienų, be maisto — keliatą savaitę. Tai aišku, kad valgis užima tik trečią vietą, taip, kad kartais net yra sveika papasnykauti keliatą dienų.

Vienok maistas yra reikalingas visiems gyviams. Be maisto negalimas yra nei fizinis, nei protinis vystymasis, nes be maisto nėra energijos, be energijos negali būti augimo. Nors apie maistą butų galima labai daug prirašyti, aš pasistengsiu trumpais bruožais apie jį paaiškinti.

Valgis.

Amerikoje yra posakis, kad maistas daugiau sunaikiina, negu sukuria. Iš dalies tas yra tiesa, nes dauguma ligų gauna sau pradžią nuo blogo maisto, arba nuo blogo maisto valgymo. Ypatinai, kritiškos arba nepagydomos ligos tame turi savo pradžią. Todel yra svarbu ką ir kaip mes valgom. Mes dažnai nusidedam savo viduriams ir kenčiame įvairias ligas.

Šiuo tarpu pakalbėsiu apie mažų kudiškių maistą, ypatinai pirmąjį maistą jų gyvenime, nes gyvybės pradžia yra svarbiausia.

Pirmapradinis maistas atliepia ant viso žmogaus am-

žiaus. Tai yra žmogaus sveikatos pagrindas. Jeigu kudiškio sveikatai nepadėsime tvirtu pamatu, tai nors jis ir užaugs, jo sveikata bus taip pačius, kad ją sunku bus atitaityti.

Kiekvienos motinos pareiga yra išauklėti jos kudiškį sveiku pirmaisiais jo gyvenimo metais. Kad tą atsiekti, ji turi pasitarti su vaikų ligų specialistu gydytoju. Geriau pasitariant su gydytoju vaiką sveikai maitinti ir auginti, negu susirgusį pas gydytoją gabenti. Reikėtų vartoti "chinų metodą", samdyti gydytoją, kad jis mus sveikais užlaikytų.

Šis amžius yra specialiu amžius. Kaip kitur, taip ir medicinoj, chirurgas mažiau tenusimano apie kudiškių ligas, kaip vaikų ligų specialistas.

Todel kiekviena motina turi pasitarti su vaikų gydytoju prieš vaiko gimimą ir per pirmuosius jo metus.

Lietuvių vaikai yra stiprūs ir sveiki iš prigimimo, nes jie yra geros kilmės (veislės). Lietuva yra kraštas iš kurio paieva sveiki ir stiprūs žmonės. Bet jiems persikėlus į kitas šalis, jų sveikata susilpnėja, nes neadaug yra šalių, kurių klimatas ir maisto sveikumas gali prilygti Lietuvos. Todel Amerikoje gimę lietuvių vaikai yra silpnėsi.

Dabar vėl grįžkime prie valgių. Pirmas vaiko valgis, yra pienas, kuris yra taip sotus ir maistingas, kad jo vieno kudiškiui pakanka. Motinos pienas yra geriausias pienas iš visų pienu. Nė viena motina neturi teisės atitraukti sa-

vo kudiškį nuo kruties be gydytojo patarimo. Pienas yra sveika gerti netik vaikams, bet ir suaugusiems. Vaikas maitinamas motinos pienu yra daug sveikesnis, negu maitinamas karvės pienu, arba karvės pieno formula.

Po keliatos savaitę augimo, kudiškiui reikia duoti porą kartų į dieną po šaukštuką orandžio syvų ir neužilgo tumeičių sulčių. Jeigu kudiškis nebūna užtektinai ant saulės, tai jam reikia duoti žuvies taukų (cod liver oil). Visą tą reikia daryt pasiklausus savo vaiko gydytojo.

Kiek vėliau reikia duoti kviečių, rugių, avių, miežių košės. Cukraus ar saldainių vartojimas yra kenksmingas. Cukrus tankiai suardo mažam kudiškiui vidurukus ir bėda prasideda su blogomis pasekmėmis. Todel atsargiau vartokite cukrų.

Vėliau galima pradėti vartoti ir daržovių sriubą. Ilgai išvirinta sriuba vien iš šių srių: celerių, morkų, bulvių, tumaičių, šabelbonų ankštukų bei šviežių žirnukų. Po poros valandų virinimo reikia nusunkti ir tuomet vartoti. Tumačių sulti galima ir vėliau įpilti. Sykį į dieną kelias anų tokios sriubos yra sveika mažiems kudiškiams.

Taip pat vartoti ir daržovės sutrintas į košę, kaip tai bulves, morkas ir panašius — su sviestu. Taipgi, sausai padžiovintų lašinukų ir džiov-

tos duonos pagrauzti yra sveika.

Pirmais metais gali daug valgių vartoti, kaip tai surius, makaronus ir kiaušinius. Su kiaušiniams galima daugybė vaikams valgių pagaminti. Augantiems vaikams yra sveika varškė ir visokios daržovės. Bet viskas turi but vartojama sulyg gydytojo patarimą, nes mažųjų yra labai skirtingos ypatybės — kas sveika ir gera vienam, tas gali buti kenksmingu nuodu kitam.

Su motinos dideliu pasišventimu ir geru vaikų gydytojus patarimu, pirmais metais kudiškis išaugs į diktą, sveiką ir linksmą kudiškį, kas suteiks džiaugsmą tėvams ir naudą, tėvynei.

Garsinkitės "SANDAROJE"

PAIEŠKOJIMAS

Šie asmenys gyvena Amerikoje yra ieškomi:

TOLECKIENE, Julė Steponavičaitė, eks-U. S. kareivio Kazio Steponavičiaus sesuo. 1923 m. gvy. sulig adresu: 1402 South Water Street,

ZEBELIS, Vincas. Kileš iš Philadelphia, Pennsylvania. Tauragės miesto. Pirm karo gyveno Chicagoje.

Ankščiau išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotu yra prašomi žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta.

Lietuvos Konsulatas,

Room 1904-201 North Wells Street, Chicago, Ill.

Muzikos Žurnalas

MARGUTIS

KETVIRTI METAI eina muzikos, dainų ir juokų mėnesinis žurnalas su gaidoms del mažų pianistų, del dainininkų, del chorų, del dainų mylėtojų ir del visų lietuvių, kurie myli lietuvių liaudies dainas.

Už \$1.00 gausite 8 Nr. Metams kainuoja \$1.50. Dovanų duoda "Margučio Kalendorius", pilnas juokų, burtų ir kitokių duralogijų.

Pinigus siųskite paprastam laiške sekančiu adresu:

Margutis, 2437 W. 69th St., Chicago, Ill.

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsinimus, knygutes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinus.

Ypatiną domę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA

3236 South Halsted Street, Telephone Calumet 3277

Chicago, Ill.

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJOS

Dideli, Moderniški Motorlaivai Keleiviams, Paštui ir Prekėms Pervežti

Tarp NEW YORKO-KLAIPĖDOS

(Per Gothenburgą, Švediją)

SPECIALIJS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Visos išplaukia motorlaiviu "GRIPSHOLM"

1. Balandžio 30 d. Specialė Lietuvių Ekskursija.
2. Gegužės 29 d. Ekskursija, Amer. Liet. Taut. Federacijos.
3. Birželio 27 d. Pirmą "Jaunuolių Ekskursija" rengia Amer. Liet. Ekon. Centras.
4. Liepos 23 d. Specialė Lietuvių Ekskursija.
5. Rugpjūčio 19 d. Amerikos Lietuvių Ekon. Centro Ekskursija.

Platesniu informacijų ir laivakorėjų kreipkitės į savo laivakorėjų agenta, ar bet kurią Švedų Amerikos Linijs rastiinę.
SWEDISH AMERICAN LINE
181 No. Michigan Ave., Chicago, Ill.
21 State St., New York, N. Y.; 10 State St., Boston, Mass.

Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjungos Užgirtos ir Tvarkomos Dvi Didžiausios Ekskursijos

Į LIETUVĄ

1) Iš New Yorko Gegužės-May 27
0 iš Bostono Gegužės-May 28

Staciai į KLAIPĖDĄ, be persėdimo Gražiuoju

CUNARD Laivu LANCASTRIA

2) Birželio-June 16

Iš New Yorko per Southamptoną į KLAIPĖDĄ Puikiausioju CUNARD Ekspresiniu Didlaiviu

AQUITANIA

Dovanai aplankant Didžiausį Pasaulio Miestą Londoną. Šiai Ekskursijai Anglijos Lietuviai rengia specialią priėmimą Londono LIETUVIŲ KLUBE.

Abi Ekskursijos plauks į Klaipėdą tiesiu keliu per puikųjį Kiel kanalą.

Parduoda Laivakortes, bei Keleivių Čekius; išrupina dokumentus bei pilnai išrengia kelionėn

LIETUVIŲ LAIVAKORĖJŲ AGENTŲ SĄJUNGA:

J. AMBRAZIEJUS, 168 Grand St. Brooklyn, N. Y.	RICHMOND TRUS CO. Waterbury, Conn.
"AMERIKOS LIETUVIS," 14 Vernon St. Worcester, Mass.	J. T. VITKAUSKAS, 2701 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.
P. BALTUTIS, 3327 So. Halsted St., Chicago, Ill.	J. RAUKTYTĖ, 123 Millbury St., Worcester, Mass.
P. BARTKEVIČIUS, 678 No. Main St., Montello, Mass.	J. SEKYS, 226 Park St., Hartford, Conn.
J. G. Bogden, 432 W. Long Ave., Du Bois, Pa.	K. SIDABRAS, 875 Cambridge St., Cambridge, Mass.
"DIRVA," 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.	V. M. STULPINAS, 3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.
K. J. VAIŠNORA, Franklin Savings Bank and Trust Company, 2615 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.	P. MIKOLAINIS, 188 Sands St., Brooklyn, N. Y.
N. Gendrolius, 395 Broadway, South Boston, Mass.	A. S. TREČIŪKAS, 197 Adams St., Newark, N. J.
K. CH. KAZEMEKAS, 797 Bank St., Waterbury, Conn.	J. J. URBSAS, 187 Oak St., Lawrence, Mass.
K. MAKAREVIČIUS, 95 Liberty St., Ansonia, Conn.	J. VASILIAUSKAS, 814 Bank St., "VIENYBĖ," 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
P. MOLIS, 1730—24th St., Detroit, Mich.	A. VARAŠIUS, So. 12th and Carson Str., Pittsburgh, Pa.
"NAUJIENOS," 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.	K. J. VIESULA, 1128 Washington St., Norwood, Mass.
	J. J. ZOLP, 4559 So. Paulina St., Chicago, Ill.

